

**k 70. výročí
Základní školy
a Mateřské školy
Litvínov**

almanach

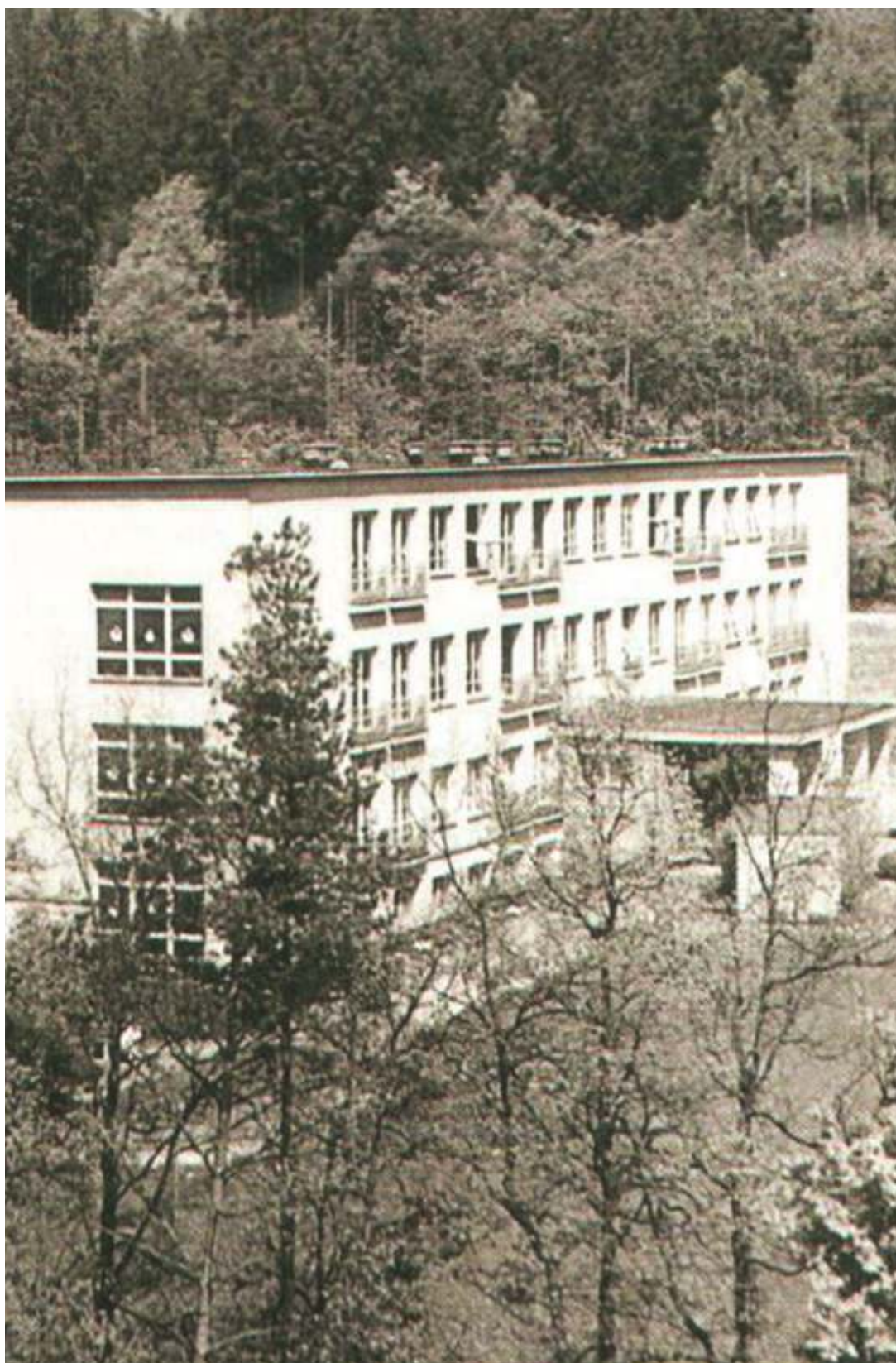

Foto školy v letech 1957 - 1958

Obsah alamanachu

Úvodní slovo

Nástin historie vzdělávání a školství ve světě a v českých zemích

Litvínovské školství a historie naší školy do dnešních dnů

Další části školy – družina, jídelna, hřiště a okolí školy

Akce a aktivity školní i mimoškolní

Přehled ředitelů školy a pedagogického sboru

Zajímavosti ze školní kroniky

Budoucnost školy 2023+

Foto školy v letech 1957 - 1958

Úvodní slovo starostky města Litvínov

Vážení čtenáři,

je mi velkou ctí přispět pár slovy do Almanachu Základní školy a Mateřské školy Litvínov vydaného u příležitosti sedmdesáti let jejího působení.

Přestože se v minulosti v Litvínově upustilo od značení škol čísly, všichni víme, o jakou školu se jedná, pokud se hovoří o „třetí základce“, častěji o „jazykovce“, neboť od školního roku zahájeného v září 1966 se začalo s rozšířenou výukou cizích jazyků jako v jedné z prvních v našem kraji. Jak šel čas, upravoval se název školy, k „rozšířenému vyučování jazyků“ přibyla od 1.4.1999 matematika, ta však byla z pojmenování od září 2005 vypuštěna. Další velká změna se uskutečnila v roce 2002, kdy došlo k přiřazení mateřské školy v Ladově ulici k základní škole, což lze hodnotit jako velmi prozíravý počín, neboť spolupráce pedagogů v předškolním a základním vzdělávání bývá vždy přínosná a velmi usnadňuje vstup dětí do první třídy. Zatím poslední změna v označení školy nastala od 1.9.2020, kdy došlo k vypuštění „s rozšířenou výukou jazyků“, neboť nabídka jazyků je v našem městě v obdobném rozsahu již na všech školách.

Od historického nastavení rozšířené výuky jazyků se škola posunula k dalšímu, neméně důležitému zaměření – polytechnickému. To také dokládá skutečnost, že se škola v roce 2019 stala fakultní základní školou Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Další velká podpora je škole poskytována i Nadací Orlen Unipetrol, která vytváří podmínky pro děti nadané v oblasti chemie a přírodních věd. Cílem spolupráce školy s Univerzitou J.E. Purkyně i Nadací Orlen Unipetrol je přiblížit a zprostředkovat žákům představu o studiu technických oborů a možnostech uplatnění v profesním životě, nastínit smysl učení se matematiky, fyziky a dalších technicky a přírodovědně zaměřených předmětů a pracovních činností. To je v dnešním světě velmi potřebné a jsem ráda, že si to škola uvědomuje.

Co je však v dnešní době neméně důležité, je příznivé klima, o které se škola také intenzivně snaží. Ve škole pracuje žákovský parlament, který učí žáky chovat se a jednat podle demokratických principů, a tak má každý možnost svým zapojením do činnosti ovlivňovat dění ve škole. Díky tomu si mohou děti do života odnést důležité výhody, zodpovědnost za společné dílo, kultivovanost, jistý rozhled a pochoopení důležitosti vlastní angažovanosti.

Z pozice starostky města si také vážím kvalitního zázemí, o které se stará tým kvalifikovaných pedagogických i nepedagogických pracovníků, a tím velmi intenzivně a pravidelně přispívá k tomu, že škola patří k nejvyhledávanějším ve městě. Vedle toho je zde také nezanedbatelná přidaná hodnota v možnosti získat zde také předškolní vzdělání, které dětem pomáhá k hladšímu přechodu do „opravdové“ školy. Dalším úspěchem je vybudování fungujícího školního poradenského pracoviště, kde pracuje výchovná a kariérová poradkyně, školní speciální pedagog, školní metodička prevence a psycholog. Odměnou za úsilí všech pracovníků je vynikající reprezentace a umístování žáků na předních místech ve vědomostních olympiádách, jazykových soutěžích i sportovních aktivitách, skvěle tak zviditelňují svou školu a zároveň naše město.

Vedení města Litvínov bude nadále věnovat maximální pozornost k vytváření podmínek pro výuku, rozvoj školy, využití skvělého potenciálu učitelů, možnost navazovat na skvělou historii školy. Přeji do dalších let jen spokojené motivované pedagogy i ostatní pracovníky, šikovné žáky a spolupracující rodiče.

Mgr. Kamila Bláhová, starostka města

V Litvínově dne 17. července 2023

„Žlutá budova“, foto školy v letech 1951 - 1952

Úvodní slovo ředitelky školy

Milí žáci, bývalí a současní zaměstnanci, rodiče, přátelé školy, právě otevíráte almanach základní školy, která slaví kulaté výročí. Co znamená 70 let v existenci školy? Pokud bychom toto jubileum srovnali s lidským životem, mohli bychom ho v něčem přirovnat k dámě, která už ví, o čem je život, bilancuje, vzpomíná, někdy bývá unavená, ale také plánuje a těší se na další roky, které má před sebou. Podobné je to se školou, zub času na ní sice zanechal pár šrámů, na pohled je její věk přece jen znát, tak jako na lidech vrásky. Stačí však vstoupit a hned poznáte, jak mladého ducha má, že je plná elánu a únavu rozhodně nepocítí uje. Dalo by práci spočítat, kolikrát za ta léta otevřel pan školník dveře budovy, kolik se spotřebovalo křídý, ke kolika zapomenutým bačkorám se nikdo nehlásil nebo kolik se uvařilo obědů.

Školu absolvovaly tisíce žáků, za katedrami stály desítky učitelů, někteří jen krátce, někteří zde působili po celou svoji učitelskou kariéru, stejně tak pan školník.

Oslava výročí založení školy je příležitostí k zamyšlení, ohlédnutí se, ale také plánování.

Dobré jméno, záruku kvalitního vzdělávání, si škola uchovala dodnes. Školu „dělají“ lidé a jak často říkám, i kdybychom měli zlaté kliky, neznámá to záruku kvalitní školy. Zapálení, loajální pedagogové, motivovaní žáci, spolupracující rodiče, ale také všichni správní zaměstnanci, bez kterých by provoz školy nebyl možný, a v neposlední řadě zřizovatel školy, to jsou všichni ti, co společně usilují o to nejdůležitější, zajistit optimální podmínky pro vzdělávání a připravit žáky pro další život nejen profesní, ale i osobní, vychovat z každého z nich slušného člověka. Vzpomínky na základní školu si uchovává každý z nás po celý život.

Samozřejmě, nejen příjemné klima, ale i interiér, vybavení školy má vliv na to, zda se cítíme ve škole příjemně. Za poslední roky došlo k výrazné modernizaci, máme nové odborné učebny, vybavení pomůckami včetně digitálních, snažíme se i o esteticky příjemné prostředí.

Škola si prošla i několika nelehkými situacemi, zmíním vytopení z důvodu prasklého vodovodního potrubí nad školou a loňské vytopení třech pater modré budovy nebo „covidové“ období a s ním spojené karantény, online výukou. Proč to připomínám? Protože vše, co nás potkalo, jsme společně zvládli, v těchto krizových situacích se ukazuje, jak důležité je nejen osobní nasazení, ale právě týmová práce.

A co bych škole popřála? Mnoho dalších úspěšných let, ať je škola plná spokojených bytostí se spoustou nápadů, pozitivní energie, je i nadále zárukou kvalitního vzdělávání. Přeji jí vzdělané a empatické pedagogy, vedle rodiny jsou to nepochybně právě oni, kteří zásadním způsobem ovlivňují naše životní postoje, touhu po poznání, rozvíjejí zdravé sebevědomí, napomáhají hledat naše místo ve společnosti.

Žákům přeji, aby vstupovali do školy bez obav, aby pocítovali lidskost a laskavost, zažívali úspěch, nebáli se chybovat, měli možnost aktivně se účastnit vzdělávání, tvořit, prostě využívat všeho, co jim škola nabízí.

Věřím, že takto se nám bude postupně dařit naplňovat vizi školy: „Škola, kam chodíme rádi, škola, která nás připraví pro budoucí život“.

Přeji škole, všem jejím zaměstnancům, žákům, absolventům a přátelům školy vše nejlepší v životě osobním i pracovním. Zároveň děkuji všem, kteří měli nebo mají zásluhu na jejím rozvoji a také těm, kteří se podíleli na přípravě a organizaci jubilejní oslavy.

Mgr. Hana Kašková, ředitelka školy

Nástin historie vzdělávání a školství ve světě a v českých zemích

„ŠKOLA, ZÁKLAD ŽIVOTA“

Motto vystihuje, jak důležité je vzdělání, protože veškeré vědomosti nabyté ve škole jsou pro člověka základem pro jeho další život. Tento základ se snaží naše škola vkládat do žáků již 70 let. Jedná se o dobu, kdy na základě rozhodnutí tehdejšího městského výboru v Litvínově byla dokončena výstavba komplexního areálu základní školy v místní části Litvínova nazvané Osada. Ale její historie se píše již od roku 1945. A jak to všechno víme? Díky našim předchůdcům, kteří vedli kroniku školy od jejích počátků až do současnosti. A právě hned na začátku tohoto textu se sluší poděkovat školním kronikářům, protože jejich zápisy byly, jsou a určitě i nadále budou studnicí poznání. Velké poděkování patří také bývalým i současným učitelům a pamětníkům, kteří poskytli nejen informace o vzniku a následném životě školy, ale také důležitý fotomateriál. Jako další prameny informací sloužily články ze Zpravodaje městského národního výboru psané tehdejším kronikářem města, knihy Litvínov v proměnách času, Kniha o Mostecku a sborník Litvínovsko.

Razítko 3. ZŠ z roku 1956

Naše škola, která v lidové mluvě získala řadu pojmenování jako škola u Koldomu, 3. zedéeška a asi nejvíce používaný pojem jazykovka, nesla od svého začátku řadu oficiálních jmen - 3. obecná škola v Litvínově VI, 3. osmiletá střední škola v Litvínově VI, 3. základní devítiletá škola, 3. základní škola s rozšířenou výukou jazyků, Základní devítiletá škola s rozšířenou jazykovou výukou. Dnes nese název ZŠ a MŠ Litvínov, Podkrušnohorská 1589. Za celou dobu prošly školou desetitisíce žáků, vystřídala se v ní celá řada učitelek a učitelů na 1. i 2. stupni, dále také administrativních pracovníků, asistentek pedagoga, školních asistentek, kuchařek, kuchařů, uklízeček, školníků a školnic i vychovatelek ve školní družině. Ti všichni tvořili školu, pečovali o ni a vytvářeli její atmosféru a tak tomu je do dnešních dnů. Pojdme si však přiblížit tu dlouhou sedmdesátiletou historii trochu podrobněji, protože to si naše, a doufám, že také vaše, škola jistě zaslouží.

Začněme ovšem trochu obsírněji, a to krátkým pohledem do historie školství a vzdělávání všeobecně. Vzdělání v průběhu dějinných staletí si převážně mohli dovolit lidé, kteří měli dostatek majetku a peněz. Počátek vzdělání a výchovy organizovaný ve školách nebo domácí výukou je znám již z období starověku. V této době vznikají různé druhy písma, začínají se psát knihy a také zde nacházíme počátky vzdělání pomocí předávání vědomostí dalším generacím. Kolébkou evropské vzdělanosti bylo starověké Řecko a následně Řím. Antická společnost po sobě zanechala mimo jiné písmo, číslice, významné objevy v oblasti přírodních věd, principy demokracie, základy právní vědy, což se používá dodnes.

Přesuňme se o několik století dále do středověku, který je nastaven zejména na rozšíření křesťanství po Evropě. Školy se zakládají při kostelech, klášterech a katedrálách, tudíž vzdělaní jsou převážně církevní hodnostáři. Vedle těchto osob byli vzdělaní i mnozí panovníci, ale zajímavostí je, že většina jich neuměla číst ani psát. V období vrcholného středověku bylo vzdělávání opět o trochu přístupnější veřejnosti. Po Evropě vznikají veřejné univerzity. V našich zemích se překrývá s obdobím vlády Karla IV. a založením Univerzity Karlovy v Praze roku 1348. Zajímavostí bylo získávání zkušeností v zahraničních univerzitách, což se stalo výsadou zejména potomků šlechty, kteří byli se svými společníky vysíláni na rytířské cesty. Tento způsob výměny zkušeností se osvědčuje i v dnešní době. Zájemci vyjíždějí do zahraničí na stáže a výměnné pobyty za poznáním i zkušenostmi.

Během středověku i novověku docházelo v našich zemích k zakládání celé řady měst, a tudíž i k postupnému zakládání městských škol, které se umísťovaly většinou ve farních budovách a nebo v prostorách ne zcela vhodných, např. v hostincích. Samotným vzděláváním dětí byl pověřen většinou

farář nebo osoba, která absolvovala tříměsíční učitelský kurz a dost často byla pouze o kousek dále ve vzdělání než samotní žáci. Vzdělávání nebylo povinné, proto z velké části docházely děti do školy pouze v zimních měsících, kdy nemusely pomáhat na poli. Časté ovšem byly tělesné tresty a překážkou v efektivním procesu vzdělávání také velký počet dětí různého věku v jedné třídě.

Jan Amos Komenský

Hovoříme-li o vzdělávání, nesmíme nezpomenout osobu, která se stala pro školství vzorem, a všichni bychom měli být právem hrdi, že se narodila roku 1592 na Moravě. A tou je Jan Amos Komenský, „Učitel národů“. Jeho významná díla, např. Škola hrou, Orbis Pictus a celá řada dalších dala základy didaktiky výuky ve školách po celém světě.

Zmínili jsme, že chodit do školy nebylo v dřívějších dobách povinné, ale postupem času se i tento zvyk začal v evropských zemích měnit. Začátky povinné školní docházky byly spojené s koncem 16. století na německém území. Velkým vzorem pro ostatní státy v zavádění povinnosti výuky a školského systému se stalo Prusko, kde byla v roce 1717 uvedena povinnost výuky pro chlapce i děvčata. V českých zemích byla školní docházka zavedena v roce 1774 za vlády Marie Terezie, která se také inspirovala pruským školským vzorem a pověřila řízením školní reformy opata Johanna Ignaze Felbigera. 6. prosince 1774 byl vydán „Všeobecný školní řád pro všechny císařsko-královské země“, který stanovil mimo jiné všeobecnou vzdělávací povinnost pro chlapce i dívky, nikoli povinnou školní docházku, a byla zavedena šestiletá školní docházka a systém škol: 1) triviální školy na venkově i ve městech, při farázech, pro výuku čtení, psaní a počtů, výuku náboženství a základů zemědělství, pro dívky též domácích prací s výukou češtiny i němčiny, 2) hlavní školy ve městech, alespoň jedna v kraji. Kromě základních znalostí se učila též německá gramatika a latina. V českých hlavních školách se v prvním ročníku učilo česky, ve druhém částečně česky, ve vyšších německy, 3) normální školy. Ve stejném roce vychází i slabikář pro děti hlavních škol v německém jazyce a v roce 1775 v jazyce českém, který také zpracoval autor reformy J. I. Felbiger. Pro venkovské triviální školy je slabikář vydán až v roce 1817.

Titulní list školního řádu

Změna slova všeobecná vzdělávací povinnost na povinná školní docházka proběhla podle říšského školského zákona roku 1869. Začínala v 6 letech a trvala po dobu 8 let jak pro chlapce, tak i pro dívky. Novela říšského školského zákona z roku 1883 zavedla dělení základního školství na 2 stupně: školu obecnou a školu občanskou (měšťanskou). Obecné školy navštěvovaly děti v prvních pěti letech školní docházky (6–11 let) a v dalších třech letech děti, které nepokračovaly ve studiu na školách občanských nebo středních.

Titulní list školského zákona

Tento systém zůstal i po vzniku Československa v roce 1918. První větší změny přinesl v roce 1922 tzv. malý školský zákon. Zrušil úlevy z povinné školní docházky, zavedl společné třídy chlapců a dívek na všech stupních škol, zrovnoprávnil učitele a učitelky. Nadále všechny děti od 6 do 11 let navštěvovaly obecnou školu a pokračovaly na vyšší obecné škole, na škole měšťanské (občanské) či na jedné ze středních škol. Na tento systém navázalo i vzdělávání za druhé světové války.

Výrazná změna přišla se změnou režimu v únoru roku 1948, kdy 1. září vešel v platnost „Zákon o úpravě jednotného školství“. Prosadilo se obecné vzdělání pro děti a mládež od šesti do patnácti let, tedy 9 let povinné školní docházky. V krátké době po přijetí zákona vešly v platnost nové učební plány, osnovy a učebnice. Nově vyučovaným předmětem se stala tzv. Politická výchova (později Občanská nauka). Stejně jako ve společnosti byla celá řada věcí a aktivit poplatná sovětskému vzoru, taktéž tomu bylo i ve školství. Další změna přišla v roce 1953, kdy školský zákon

z 24. dubna zaváděl opět osmiletou základní školní docházku a žáci ukončovali školu závěrečnými zkouškami ze dvou povinných a jednoho výběrového předmětu. Ovšem již o sedm let později, roku 1960, je opět zavedena povinná školní docházka na 9 let. Byl také zaveden nový název základních škol – Základní devítiletá škola (ZDŠ) a do školních osnov se dostaly předměty jako pracovní vyučování nebo tělesná, hudební a výtvarná výchova a cizí jazyk ruština. Zákon byl platný celých osmnáct let, kdy v roce 1978 byla zahájena normalizační obnova socialistického školství a vedením komunistické strany přijat školský zákon s povinnou školní docházkou 10 let. Žáci budou osm ročníků na základní škole a následně splní docházku v prvním a druhém ročníku středních škol. Tímto desetiletým cyklem se vytvářela možnost, aby veškerá mládež získala střední vzdělání. Zajímavostí je, že tento trend se opět v tomto roce dostává do popředí a probíhá významná diskuse o (ne)zavedení jak u veřejnosti, tak v odborných kruzích. Před společenskými změnami v roce 1989 byl poslední Zákon o soustavě základních a středních škol schválen v roce 1984. Zrušil základní devítileté školy, ale zůstala stále povinná desetiletá školní docházka. Dále byly rozděleny 1. – 4. ročníky jako 1. stupeň a 5. – 8. ročníky jako 2. stupeň.

Po sametové revoluci byla v roce 1990 novelou školského zákona povinná školní docházka opět zkrácena na 9 let a současně byla prodloužena základní škola na devět let. Do roku 1994 byl zákon několikrát novelizován, aby se v roce 1995 novelou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy stanovila povinná devítiletá školní docházka, která trvá do současnosti. V současné době upravuje povinnou devítiletou školní docházku školský zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání z roku 2004.

Litvínovské školství a historie naší školy do dnešních dnů

Historie školství v našich zemích prošla řadou změn, se kterými se školy musely vyrovnat. Věnujme se školám v Litvínově, kterých se uvedené přeměny samozřejmě také dotkly. Jedna z prvních zmínek o farní škole v Litvínově je připomínána k roku 1688 a patřila do areálu fary a kostela sv. Michaela archanděla. V letech 1736 – 1851 měla dvě třídy a od roku 1869 byla školou veřejnou. Postupným nárůstem obyvatel školní budova nedostačovala a byla nahrazena novou budovou. V roce 1877 po zrušení manufakturní výroby byla adaptována a následně v ní byla umístěna měšťanská škola chlapecká a dívčí, která sice byla označena jako německá, ale sloužila žákům německé i české národnosti. Ze statistiky z roku 1889 zjistíme, že do školy bylo zapsáno 186 českých dětí. V roce 1894 byla postavena vedle této budovy další školní stavba, která byla samostatnou obecnou a měšťanskou německou školou dívčí. Dnes ani jednu z původních historických školních budov ve městě nenajdete, protože byly zbourány. Na jejich místě je parkoviště za hlavní poštou v centru města.

Farní škola Marien-Höhe

Snahou místních obyvatel od konce 19. století bylo, aby škola v Litvínově byla zejména školou českou, kam by chodily pouze děti českých obyvatel, přičemž její založení nebylo vůbec jednoduché. K otevření české veřejné školy obecné došlo až 1. října 1900, kdy výuka probíhala v jedné a následně ve dvou místnostech soukromého domu v Chudeříně, který byl součástí Litvínova. Teprve na počátku školního roku 1904/1905, kdy už škola byla čtyřtřídní se dvěma pobočkami (dnes značíme např. 2.B, 2.C), byla postavena nová školní budova „U Bílého sloupu“ na rozhraní Horního Litvínova a Chudeřína nákladem asi sto tisíc korun. Počet žáků během let stále stoupal a ani 1. světová válka nezpůsobila citelný pokles. V roce 1919/1920 byla zřízena v Litvínově škola měšťanská, která měla třídy nejprve ve škole obecné „U Bílého sloupu“ a od roku 1920 v budově bývalé c. a k. odborné hračkářské a modelářské školy, jež stála naproti dnešní budově gymnázia ve Studentské ulici. V roce 1926 byla dokončena stavba nové budovy měšťanské školy naproti staré škole, a to za částku 2 700 000,- Kč. Dnes je to budova Gymnázia T. G. Masaryka. Školním účelům sloužila stará i nová budova měšťanské školy i během 2. světové války, ale nesla název německá škola. České školy „U Bílého sloupu“ a dnešní gymnázium byly uzavřeny. Po osvobození republiky v květnu roku 1945 se opět začalo vyučovat na obecné škole „U Bílého sloupu“ i na měšťanské škole, kam se opět vrátil název česká škola. Školní rok 1944/1945 skončil výjimečně v polovině července. Během roku se do Litvínova vrátilo mnoho českých rodin z vnitrozemí Čech a Moravy, takže po několika týdnech prázdnin bylo zahájeno vyučování i na II. obecné škole a na II. měšťanské škole, což byly budovy využívané od konce 19. století jako německé školy, které stály v ulici dnes příhodně pojmenované jako Školní.

Dva roky po válce roku 1947 byla v Litvínově provedena nová organizace litvínovských škol. V celém městě, které mělo 6 čtvrtí (I. Horní Litvínov, II. Dolní Litvínov a Růžodol, III. Chudeřín, IV. Louka, V. Šumná s osadami, VI. Stalinovky), bylo celkem 7 obecných a 3 měšťanské školy:

1. obecná škola „U Bílého sloupu“ spádová pro Litvínov III a západní část Litvínova I.,
2. obecná škola (dnes Školní ulice) pro Litvínov I a Schönbach (dnes Meziboří),
3. obecná škola v Litvínově VI. pro část Stalinovek,
4. obecná škola oddělená od 2. ve společné budově pro Litvínov I.,

Budovy měšťanských škol chlapecké a dívčí

Školní budova gymnázia

5. obecná škola v Litvínově II. pro Dolní Litvínov a Růžodol
6. obecná škola v Litvínově IV. pro Louku
7. obecná škola v Litvínově VI.

Od 1. září 1953 dochází opět k reorganizaci škol v Litvínově, během níž se školy slučují a nebo zůstávají samostatnými.

Sloučené školy:

- I. osmiletá střední škola, vznikla spojením II., 4. obecné a II. střední školy,
  - II. osmiletá střední škola v Litvínově II, vznikla spojením z 5. obecné a III. střední školy,
  - III. osmiletá střední škola v Litvínově VI, vznikla spojením 3. a 7. obecné školy a převzala všechny děti ze Stalinovek, které do roku 1953 chodily do 1. a 2. střední školy v Litvínově I.
- Samostatnými školami byly „U Bílého sloupu“ a škola v Louce.

Organizací škol v Litvínově se postupně dostáváme k počátkům historie naší školy, která vznikla doslova na zelené louce v severovýchodní části Osady. Na tomto místě začala výstavba moderní školy v roce 1949. Do té doby byla výuka dětí v budově, kde dnes stojí areál sportovní soukromé školy. Výuka zde začala v průběhu 2. světové války. Vzhledem k totální válce se v roce 1943 v další výstavbě Osady

Provizorní dřevěná budova se zděnou přístavbou zv. „Myšárna“

nepokračovalo. Bylo tu ovšem dost dětí, a tak začátkem srpna uvedeného roku bylo započato v severozápadním cípu zv. „Stockwiesen“ se stavbou německé obecné školy. Jednalo se o dřevěnou budovu, která byla prozatímní, a Němci zamýšleli, že po válce bude nahrazena novou stálou stavbou. Škola byla otevřena bez jakýchkoliv okázalostí 11. října 1943, ale její zařízení bylo vypůjčené, načež do ní bylo převedeno vybavení ze zrušené české školy v Záluží. Při náletu 20. prosince 1944 byl objekt skoro celý zničen. Zachoval se pouze jeden dřevěný barák o 2 místnostech. Ty byly upraveny k používání a zařízení nejnужnějším školním nábytkem. Od října 1945 zde byla umístěna 1. a 2. třída, žáci vyšších ročníků docházeli do I. obecné školy v Horním Litvínově, která uvedené třídy spravovala. Během roku 1945 narůstal počet dětí, proto bylo nutné zřídit další 1. třídu, střídala se dopolední a odpolední výuka. Na konci školního roku 1945/1946 bylo ke školní docházce zapsáno 260 dětí, proto Stalinovy závody (dnešní Unipetrol) slíbily, že během prázdnin vybudují další potřebné místnosti. Tak se stalo a začalo se vyučovat v nových prostorách školy s oficiálním názvem III. obecná škola smíšená s vlastním řídicím učitelem.

Osada se po válce osidlovala stále novými rodinami s dětmi a počet školou povinných se zvyšoval. Střídání dopolední a odpolední výuky bylo nepřetržité. Na základě těchto skutečností bylo 30. listopadu 1947 národním výborem rozhodnuto vystavět obecnou a mateřskou školu na Osadě a 8. března 1948 zadal vypracování projektu moderní školy 1. stupně.

Zpracování bylo zadáno významnému architektovi tehdejší doby, kterým byl prof. ing. arch. dr. tech. Jan Kittrich. Od roku 1948 do své smrti v roce 1968 působil jako profesor ČVUT v Praze a zabýval se kromě architektonických návrhů budov zejména urbanismem městských sídlišť a využíval ve svých dílech funkcionalistický styl. Jednou z jeho celé řady významných staveb patřil obchodní dům Bílá labuť v ulici Na Pořící v Praze. Spolu s ním navrhla projekt školy i jeho žena Emanuela Kittrichová, rozená Mazancová. Její hlavní odborností kromě architektury bylo navrhování interiérů, které publikovala v řadě knih a časopisů.

V dubnu roku 1949 se konečně přikročilo ke stavbě plánované školy. V srpnu téhož roku pak byly zahájeny přípravné práce - příjezdové cesty, odkrytí hlíny pozemku a její odvoz. Hned na začátku stavby se objevily komplikace, které souvisely s daným prostorem. Místo, kde bylo započato s výkopem pro suterény, bylo značně mokré, což zavadalo příčinu ke kritice výběru nevhodného prostoru, přesto se začal dovážet potřebný materiál. Na stavbu bylo počítáno s náklady 36 milionů korun československých. Dokončená stavba (dnes žlutá budova) byla slavnostně otevřena 7. dubna 1951 pod názvem 3. střední osmiletá škola. Dva roky nato byl dokončen objekt další školní budovy (dnes modrá budova), který navazuje na předešlou školu, a dodnes tvoří školní komplex.

prof. ing. arch. Jan Kittrich

Když započala výstavba první budovy, bylo naplánováno zahájení výuky 15. X. 1950, ale termín dokončení stavby se protáhl a následné otevření pro výuku bylo možné až 8. dubna 1951. Se začátkem školního roku 1950/1951 se 3. národní škola rozdělila na dvě, a to na 3. národní školu, která měla zůstat v původních prostorách, a 7. národní školu., která měla začít vyučovat v nové budově. Po celou dobu výstavby první budovy probíhala výuka ve školní budově umístěné v dnešním areálu sportovní školy. Počty žáků se každým rokem zvyšovaly. Ačkoliv byly opraveny další tři třídy, stále kapacita dosavadní školy nestačila. Do doby, než bylo možné se přesunout do nových prostor, se vyučovalo střídavě. Po otevření nové budovy přešla výuka na pravidelnou dopolední. Přestože se jednalo o novou budovu, měla své nedostatky, které se odstraňovaly v průběhu roku. Jedním z velkých problémů bylo tzv. citalové vytápění, což je starý způsob vytápění kladením trubek přímo do betonu, které nefungovalo, a proto byl postaven za školou parní kotel, tzv. lokomobila, kterým byla škola vytápěna.

Druhá budova (dnes modrá, ale původní barva byla šedivá) naší školy byla dokončena v roce 1953 a počítalo se, že školní rok 1953/1954 bude zahájen 1. září. To se ovšem nestalo a zahájení bylo posunuto na 15. září. Důvodem bylo nebezpečí rozšíření dětské obrny. Do nové školy přišli žáci z pěti škol – 3. a 7. národní školy v Litvínově VI, tedy dnešní 1. stupeň, a do vyšších tříd dnešního 2. stupně žáci navštěvující školy v Horním Litvínově a Záluží. Ve většině případů se jednalo o žáky tzv. spádové, kteří bydleli na Osadě. Celý areál nové školy orientovaný na severovýchodě Osady se skládal z nově dostavěné budovy A – hlavní budova s číslem popisným 1589, budovy B – dokončené v roce 1951 s číslem popisným 1588 a expozitury budovy C – stavby na místě dnešní sportovní školy s číslem popisným 890/186. Ředitelem školy byl jmenován Stanislav Jíra, který školu řídil po dobu dvaceti osmi let. Zástupci byli Josef Čtvrtěčka a Zdeněk Filip, bývalí ředitelé 3. a 7. národní školy.

Učitelé poprvé do budovy A vstoupili v přípravném týdnu 20. srpna 1953 a zjistili, že je prázdná a je nutné sehnat veškerý nábytek, což se po značném úsilí podařilo. Jediné co chybělo, byly tabule, a tak se použily provizorní. Zahájení školního roku bylo slavnostní. Od 7. hodiny ranní hrála před školní budovou kapela a byl připraven slavnostní program. 1. a 2. třídy zahájily školní rok ve svých třídách, ostatní žáci v tělocvičně. Na programu byla recitace, hymna a proslovy pozvaných hostů. Slavnostní byla i výzdoba školy. S uvedením nové školy do provozu bylo také nutno vytvořit nové směrnice a plány školní práce, kterých bylo stanoveno 10.

- 1) Vypracovat postupně pevný režim školy a dotčených osob a uvést jej etapovitě v život.
- 2) Všechny složky výchovy zajistit připraveností učitelů a ostatních zaměstnanců školy. Veškerá práce musí být plánována, musí být zajištěna kontrola.
- 3) Aby se mohli učitelé a vychovatelky dobře připravit, je nutno zajistit metodické instruktáže, hospitace ředitele a zástupců, vzájemná hospitace učitelů, porady.
- 4) Ve spolupráci s KSČ, ČSM a ROH zajistit politický růst učitelů a vytvořit předpoklad pro dobrou ideovou výchovu žáků.
- 5) Rozvinutím ranních rozvíjení a tělovýchovných chviliek zajistit tělesnou a brannou zdatnost mládeže.

- 6) S pomocí SRPŠ zajistit úzký styk rodičů a školy. Dbát o všechny formy styku s rodiči (žakovské knížky, dopisy, vyzvání k návštěvě, návštěvy učitelů v rodině, třídní schůzky, schůze SRPŠ).
- 7) Z mimotřídní a mimoškolní činnosti žáků, ze zaměstnání v družině vytvořit pomocníka k ukázněnému žáků a prostředek k vytvoření správného poměru k práci.
- 8) Rozvinout s pomocí ČSM (Československý svaz mládeže) pionýrskou organizaci, aby se stala pomocníkem školní práci.
- 9) Zajistit dokonale teoretické provádění polytechnické výchovy a vytvářet podmínky pro praktické provádění.
- 10) Plánovitě doplňovat v mezích rozpočtu i svépomocí vybavení školy.

Během let se začaly projevovat problémy v budově C, lidově nazývané „Myšárna“, kde byly umístěny dvě 1. třídy a jedna 2. třída. Zejména trpěla dřevěná část, která byla v roce 1955 ve stavu, že nebylo možno v ní učit. Z důvodu nedostatku učeben bylo opět přistoupeno ke střídavému způsobu výuky na dopolední a odpolední, kde se střídá 12 tříd (6 a 6) druhých, třetích a čtvrtých ročníků. Odpolední vyučování trvá až do 17:30 hodin, což se nelíbilo rodičům, protože byly některé děti de facto celý den ve škole. Ráno šly do družiny a odpoledne na výuku. Řešení nedostatku školních učeben a místností pro družinu bylo projednáváno na konci září 1955, kdy se také zjistilo, že obě budovy nebyly do této doby zkolaudovány Ministerstvem státní kontroly, které následně provedlo závěrečné kolaudační řízení. Při něm byly zjištěny závady za 127.000,- Kčs. Tuto částku musely stavební firmy uhradit národnímu výboru, který následně provedl odstranění závad ve škole. Spolu s tím byla provedena kontrola Pavilonu (budova C) a navržena jeho oprava, která by činila 100.000,- Kčs. Na dalším jednání ohledně zvětšení prostor školy byly navrženy 4 body k nápravě: 1) Pavilon bude opraven a získají se 4 třídy, 2) Před školní budovou se postaví 2 školičky, 3) Bude rozšířena školní kuchyně a jídelna a verandovitý přístavek a 4) Okamžitě bude jednání o výstavbě nové školy (dnes soukromá sportovní škola) s prosazením výstavby pro rok 1956. Mezitím se uskutečnila tzv. „akce M“, tedy výstavba částečnou svépomocí tzv. školiček, do které se zapojili učitelé i rodiče. Jednalo se o výstavbu na Osadě a v Chudeříně s celkovými výdaji pro obě budovy ve výši 369.000,- Kčs. Ve školním roce 1957/1958 byl uzavřen provoz Pavilonu, na jehož místě bylo konečně započato se stavbou nové školy. Stavba školičky byla s velkými potížemi provizorně dokončena a v květnu 1958 v ní bylo zahájeno vyučování. Školička dostala číslo popisné 1615 a dodnes slouží jako školní družina. Zvýšení kapacit pro školní výuku tříd nebyl problém pouze pro naši školu, ale týkal se škol po celém Litvínově. Vše bylo dáno zvyšujícím se počtem obyvatel města, tedy i těch školou povinných, kdy se předpokládal do roku 1960 jejich růst oproti roku 1955 cca o 30%, a směnová výuka byla neudržitelná. V tomto případě ve školním roce 1958/1959 se přistoupilo k dojíždění dětí 5. a 6. tříd do méně početných škol v Dolním Litvínově a Záluží, kam společně s dětmi dojížděli i učitelé naší školy.

Komplex školních budov

Ředitel školy Stanislav Jíra

Již od počátku svého vzniku v roce 1945 měla škola podporu Stalinových, následně Chemických závodů. Ty se podílely velmi významně finančně na samotných výstavbách budov nebo jejich opravách, ale také kupovaly různé školní pomůcky a vybavovaly jimi učebny, knihovnu i družinu. Závod se snažil podpořit své zaměstnance, kteří bydleli ve velké míře právě na Osadě, a škola byla pro to velmi vhodným objektem zájmu. Na začátku vše bylo jak se říká „na čestné slovo“, ale 12. února 1956 byla mezi školou a Stalinovými závody uzavřena první patronátní smlouva, která fungovala až do 90. let. Nejvýznamnější patronát nad různými třídami měl po dlouhá léta úsek závodu 07.

V roce 1960 dochází na území Československa k reorganizaci republiky. Naše země dostává nový název Československá socialistická republika, změnila se Ústava a byl přidán nový bod o hlavní úloze KSČ. Dochází také k novému územně-správnímu uspořádání Československa a Litvínov přestal být okresním městem, jímž se nově stalo město Most. Novinkou začátku školního roku bylo, že školáci získali od vlády dárek - poprvé dostali učebnice a učební pomůcky zdarma. Pro naši školu znamenal nový školní rok úlevu v podobě přesunu poloviny žáků do nově otevřené budovy 2. ZDŠ U Stadionu (dnes Soukromá sportovní základní škola). Spolu s žáky přešla na školu i zhruba polovina učitelů působících dosud na naší škole. Výuka v dalších letech především v prvních třídách a případně s jednou druhou třídou probíhala od této doby ve Školičce (dnes školní družina). S novým školským zákonem byla zavedena 9. třída, která byla prvním rokem dobrovolná, posléze povinná. Na základě těchto změn skončilo směnové vyučování a také škola dostala nový název Základní devítiletá škola v Litvínově VI, který se začal používat od školního roku 1961/1962. Spolu s tím byla připravena i nová náplň práce a pro ni bylo použito motto „Spojení školy se životem“.

Nová školní budova 2. ZDŠ U Stadionu

Podle nových osnov bylo zahájeno vyučování nepovinného předmětu – německý jazyk, který se začal vyučovat v sedmých a osmých třídách. Ve školním roce 1965/1966 byla zavedena diferenciací v devátých třídách. Byly vytvořeny dvě třídy studijní a dvě třídy praktické a k tomu se zavedla výuka cizího jazyka ve zvolených sedmých třídách. Pro ostatní žáky stále byla možnost zvolit němčinu nepovinně. V jedné byla němčina a angličtina, v druhé jen němčina a další třídy zůstaly bez jazykového vyučování. Podpora výuky cizích jazyků na naší škole byla ještě více podnícena podáním žádosti, aby byla ustanovena podle nových směrnic jako škola s rozšířeným jazykovým vyučováním, což se stalo od školního roku 1966/1967. Jazykové vyučování začalo ruským jazykem v třetích třídách, přičemž na konci předchozího roku byl proveden výběr dětí do prvních jazykových tříd ze žáků druhých tříd z naší školy, 2. ZDŠ, 1. ZDŠ, 4. ZDŠ, z Hamru, Janova, Meziboří, Záluží a Loučné. Děti vypracovaly několik psychologických úkolů (protiklady, doplňování textu, asociace) a podrobily se i ústní zkoušce (reprodukce pohádky, opakování slov a vět v cizím jazyce). Tyto zkoušky po další léta probíhaly každoročně s podobným obsahem a ve stejném ročníku a možnost přihlásit se měly také děti ze škol celého okresu. V dalších letech se kromě ruského jazyka začalo s výukou německého a anglického. Stejný způsob výuky cizího jazyka, který se osvědčil v třetích třídách, byl od školního roku 1969/1970 zahájen i v pátých třídách.

Změny ve společnosti, které vyvrcholily v srpnu 1968, byly zřejmě již od prosince 1967 a vnímali je i učitelé naší školy. Uvolňoval se totalitní režim a nastupoval demokratizační proces. Od tohoto měsíce probíhaly denní diskuse ve sborovně, pro niž zdomácněl výraz „Kafírna“, a lidé s velkými nadějemi a vírou doufali, že socialismus a komunismus získá u nás humanistický charakter a život v naší vlasti bude demokratický. Spolu s tím byly naděje vkládány také ve změnu a rozkvět školství bez manipulace s lidmi. Nástup do nového školního roku 1968/1969 a po událostech 21. srpna 1968, kdy na naše území vstoupila vojska SSSR, Maďarska, Bulharska, Polska a NDR, byl pro učitele i občany naprostým rozčarováním a nechápáním, co se stalo. Tato událost měla i dopad na zahájení roku, protože chyběli učitelé i žáci, kteří byli na dovolené v zahraničí a postupně se během září mohli vrátit zpět domů. V dubnu 1969 po odchodu Alexandra Dubčeka z funkce 1. tajemníka KSČ vystoupila řada učitelů ze strany. Během roku 1970 byl proveden rozbor politické situace na škole po lednu 1968 a proběhly politické rozhovory s pracovníky školy, kteří se postupně opět stávali členy závodní organizace KSČ. Začala tzv. normalizační doba, nebo také doba nazývaná jako konsolidační, kdy se opět naše země a její občané dostávají zpět do totalitního režimu, který je ještě tužší a více politicky vedený, než byl před rokem 1968. Řada učitelů očekávala na začátku školního roku 1970/1971 kádrové změny, ale ty nebyly velmi výrazné. K danému roku odešli čtyři učitelé a místo nich přišli noví. K utužení stranické kázně se museli všichni učitelé účast-

nit tzv. ideově politických školení, která měla různá témata zabývající se především vedoucí úlohou strany, dělnické třídy a dalších politických témat. Probíhala průběžně každý rok až do převratu v roce 1989. Na začátku listopadu 1971 byla podána žádost, aby škola měla záštitu nějaké významné komunistické osobnosti. Byl podán návrh jména Marie Majerové, což byla spisovatelka knih pro děti a mládež, a také byla osobně spojena s městem Litvínov. Žádost byla přijata a městský národní výbor sehnal finanční prostředky na zpracování a instalaci busty v parku před školou. Autorem byl sochař Jaroslav Hladký a projekt na umístění zpracoval Jan Hasík, oba mimo jiné bývalí žáci školy. Slavnostní odhalení se konalo 31. ledna 1973 k nedožitým jednadvadesátým narozeninám autorky. Během 80. let byla snaha o změnu názvu na Základní škola Marie Majerové, ale k tomu nedošlo. Busta byla odinstalována z parku během 90. let 20. století.

Busta Marie Majerové umístěná před školou

Historie školy se po letech totalitního režimu dostává na novou, demokratickou etapu svého života. Dne 17. listopadu 1989 došlo v Praze k velké studentské demonstraci u příležitosti vzpomínky na Jana Opletala. Od tohoto okamžiku nastává velký pohyb ve společnosti, vrcholící pádem komunistického režimu a postupným nastolováním demokratického pořádku. Všechny tyto společenské změny měly pochopitelně vliv i na školy a situaci v nich. Na školách docházelo k vyslovování důvěry a nedůvěry vedení škol. Tato akce proběhla i na naší škole a paní ředitelka Gizela Pojerová byla Odborem školství Okresního výboru v Mostě zbavena funkce a vedením školy pověřena zástupkyně ředitelky Alena Nohavová. Na vypsaný konkurz se přihlásil učitel této školy – Zdeněk Reindl, prošel jím úspěšně a byl jmenován v březnu 1991 ředitelem. Jeho zástupkyněmi zůstaly paní Alena Nohavová a Irena Hrabáková. Zbytek školního roku probíhal v sice narušené, ale radostnější a upřímnější náladě a situaci, než tomu bylo v letech minulých.

Školní život dostal novou energii a možnosti rozvoje. Téměř ihned v roce 1990 byla navázána spolupráce s anglickou školou Middle School v Pontelandu, která probíhala nejprve písemně a poté výměnnými pobyty žáků v Anglii i u nás. Následná výuka anglického jazyka byla rozšířena na aktivní konverzaci s rodilým mluvčím. Na škole se vystřídala celá řada mluvčích z Velké Británie, USA a Kanady, také Německa. Škola během let měla spolupráci se školami v Dánsku, Švédsku, Francii a Německu.

Výměnné pobyty žáků v Anglii i u nás

V květnu roku 1990 proběhly přijímací zkoušky do 1. ročníku osmiletého gymnázia. Jednalo se o pokusné zřízení jedné třídy ve spolupráci s litvínovským gymnáziem, a to pouze pro žáky našich jazykových tříd. V dalších letech si přijímací zkoušky organizovalo vedení gymnázia a výběr probíhal kromě našich žáků i z řad zájemců dalších základních škol. Výuka víceletých tříd gymnázia probíhala na naší škole až do roku 1993, kdy třídy přešly plně pod vedení gymnázia v Litvínově.

Stav školství v 90. letech nebyl úplně nejlepší. Školy byly finančně odkázány především na dotace a chyběly prostředky na učební pomůcky, kterých vycházelo poměrně dost, i školní nábytek. Ze zmíněných důvodů byla velká část učitelů v celé republice nespokojená s danou situací a řešili ji stávkovou pohotovostí nebo samotnou stávkou. Do té se ovšem naše škola nezapojila, ale snažila se oslovovat sponzory z řad rodičů, podnikatelských subjektů i firem. Ke konci devadesátých let se situace lehce zlepšila a škola v symbolickém roku 2000 otevírá učebnu výpočetní techniky, která sloužila s pomocí sedmi počítačů, laserové tiskárny a scanneru pro volné užívání žákům.

V roce 1996 se mění název školy na Základní devítiletá škola s rozšířenou jazykovou výukou, stále probíhají přijímací zkoušky z jazyků do třetích tříd a anglický i německý jazyk se studuje od 6. do 9. třídy.

Na generální opravu byl připraven celý školní sbor

Generální oprava školy v roce 1997

Je nastaven vzdělávací program, který se po zavedení povinných devátých tříd musel upravit a učivo z 8. ročníku rozprostřít pro oba ročníky. Opět se v rozvrhu hodin nachází předmět Pracovní činnosti. Na konci devadesátých let se do výuky také vrací do té doby nepopulární ruský jazyk, tentokrát jako nepovinný předmět.

Školní rok 1996/1997 byl pro naši školu opět velmi významný, Ne že by slavila výročí, ale jak roky přibývaly, tak nejen člověk, ale i budovy podléhají stárnutí a uvadají jejich krása a funkčnost. Ta naše školní byla v provozu více než čtyřicet let a potřebovala modernizaci. Opravy začaly již v květnu 1997 s tím, že práce, které by rušily výuku, byly přesunuty na prázdninové období. Oprava byla generální, protože se měnila okna, rozvody vody i elektroinstalace, byla obnovena střecha po celé ploše všech budov, provedena oprava a zateplení fasády a také proběhla generální oprava školní kuchyně. To vše stálo přibližně 24 milionů korun. Spolu s tím ovšem byly žákům prodlouženy prázdniny od půlky června do půlky září, kdy škola vyjela do školy v přírodě.

Generální oprava školy v roce 1997

Opravy ve škole se často dělaly na etapy. Generální rekonstrukce v roce 1997 se nedotkla tělocvičny. K rekonstrukci této části školy došlo až na podzim roku 2004. Napláňovat hodiny tělocviku bylo velmi náročné, zvláště když počasí nepřeje. Tělesná výchova probíhala po chodbách, třídách, ale naštěstí oprava netrvala dlouho a od poloviny ledna 2005 tělocvik opět probíhal v tělocvičně. V roce 2008 bylo v učebnách na základě doporučení hygienika vyměněno nevyhovující osvětlení. Škola se také dočkala nového multifunkčního hřiště, jehož oprava ve výši zhruba 2 milionu Kč byla hrazena ze sponzorských peněz Severočeských dolů.

Na začátku nového tisíciletí docházelo v městech, která zřizují základní a mateřské školy, ke změně v podobě slučování. Buď se jednalo o sloučení několika mateřských škol, nebo ke sloučení základní a mateřské školy. K naší škole byla ve školním roce 2001/2002 připojena mateřská škola v Ladově ulici. Důvodem slučování byly finanční úspory v provozních i personálních výdajích. Ředitel měl na starost nejen školu, školní jídelnu a školní družinu, ale také mateřskou školu. Název školy se opět změnil na Základní devítiletá škola s rozšířenou jazykovou výukou a Mateřská škola.

Následky havárie vodovodního řadu v prostorách školy v září 1976

Život školy nebyl vždy poklidný. Jedna z prvních havárií zaplavením suterénu šedé budovy se stala v prosinci 1964. Další, mnohem větší nepříjemnost školu postihla hned na začátku školního roku 1976/1977. V noci 7. září praskl hlavní vodovodní řad Meziboří – Teplice a proudy vody se valily chodbami a třídami. V některých učebnách dostoupala voda do výšky 190 cm. S odklizením následků pomáhali požárníci a následně pracovníci i žáci školy. Další prohnání vody školou bylo v září 2004, kdy přišel přílivový déšť a k tomu prasklo potrubí, což mělo za následek zaplavení prostoru před školou a podzemního patra. V podobném rozsahu jako v roce 1976 byla havárie o vánočních svátcích v roce 2005. Důvodem byl opět prasklý vodovodní řad a znovu na témže místě došlo k prasknutí o týden později. Aby toho nebylo málo, tak v květnu 2007 se školou opět valí voda do přízemí a opět z prasklého potrubí. Poslední havárii jsme zažili v roce 2022, kdy praskla vodovodní trubka v učebně č. 43 a vytopena byla tři patra školy včetně nově zrekonstruovaných prostor kabinetu v modré budově. Vždy se podařilo veškeré následky odstranit a uvést prostory do původního stavu.

Další části školy – družina, jídelna, hřiště a okolí školy

Činnost školní družiny, kterou pedagogicky vede i dnes ředitelství školy a slouží hlavně pro žáky 1. stupně, začala 1. září 1950. Mezi prvními vychovatelkami byly Alena Soukotová a Věra Kitzbergerová. Družina byla od školy vzdálena 5 minut a začátky byly těžké. Vychovatelky byly bez pedagogického vzdělání a musely bojovat s různými překážkami jako velký počet dětí, nebyl dostatek nejnútnejšího zařízení a pomůcek, rodiče nejevili o chod družiny zájem. Původně měla družina spadat pod novou 7. národní školu, ale odsunutí termínu dokončení zapříčinilo, že od 1. 1. 1951 patřila k 3. národní škole. Od začátku fungování docházely do družiny děti z obou škol a jejich počet neúměrně rostl. Kapacita byla 50 dětí, ale koncem ledna jich bylo 95. Provoz začínal v 6:00 hodin ráno a končil v 18:00 hodin s dvouhodinovou přestávkou mezi osmou a desátou hodinou. 1. března dochází k navýšení počtu zaměstnanců o další třetí vychovatelku. Činnost školní družiny, nebo se také nazývala Družina mládeže, byla rozličná – výtvarná činnost, ruční práce, čtení, hraní her a také hraní divadla. Po otevření druhé budovy v roce 1953 byla družina umístěna ve škole, kde jednotlivá oddělení využívala různé školní prostory až do školního roku 1967/1968, kdy se přemístila do budovy školičky, ve které sídlí dosud. Během let se měnilo personální složení a většina vychovatelek už měla potřebné vzdělání. Stejně tak se měnil počet oddělení, kdy nejvyšší počet byl 14, ale během doby se ustálil na čtyřech. Součástí školní družiny byl i školní klub, který sloužil jako zařízení, kde děti mohly po omezenou dobu trávit svůj volný čas po škole. Klub byl pro děti 1. i 2. stupně. Fungoval v prostorách školy do roku 2021.

Různorodá činnost dětí ve školní družině

Ve školním roce 1948/1949 bylo zavedeno školní vyvařování. Vyvařovalo se v jeslích a jídlo bylo dováženo. Roznášení a vyvařování se střídavě účastnily všechny maminky žáků. Tento způsob stravování byl praktikován až do otevření nové budovy v roce 1951, která měla vlastní školní jídelnu a kde ve výčtu učitelského sboru jsou uvedeny i kuchařky: Marie Kurková, Anna Týthová a A. Kocánová. Počet žáků ve škole se zvyšoval stejně jako počet strážníků. V roce 1955 byla škola přeplněná, což mělo za následek nepříjemné neštěstí ve školní jídelně. Kuchařka při nalévání polévky uklouzla a vylila hrnec horké polévky na žáka 1. třídy a způsobila mu opaření 2. a 3. stupně. Chlapec se ze svého poranění zotavil, ale zůstaly mu rozsáhlé jizvy. Informací o provozu školní jídelny a vybavení školní kuchyně je za celou dobu provozu školy velmi málo a po řadu let o ní není zmínka. Až v roce 1997 prochází celá škola generální opravou včetně školní kuchyně, kde byla zavedena důležitá vzduchotechnika a nové kuchyňské zařízení, tzv. konvektomat.

Kuchařky ve školní jídelně

Novinkou zajišťující další formu stravování dětí fungující ve škole od roku 2000/2001 byl školní bufet, který se nacházel při vstupu do modré budovy a sloužil do roku 2016, kdy bylo celostátně rozhodnuto na základě tzv. „pamlskové vyhlášky“, že nabídka občerstvení nespĺňuje kritéria zdravého životního stylu dětí, a školní bufety byly zrušeny. Náhrazkou jsou dodnes fungující automaty s nabídkou pití a drobného zdravého občerstvení.

Od začátku fungování naší školy byl její součástí také školní pozemek v okolí školy, který po výstavbě zanechala stavební firma v nevyhovujícím stavu. Úpravě se věnoval pan učitel Stanislav Mackovík, což nebylo v té době jednoduché, protože chyběla kvalitní zemina, ale i to se postupem času změnilo a okolí začínalo mít ráz parku. Ke zlepšení okolí školy pomáhaly jak samotné děti, tak i učitelé se přidali, když tzv. brigádně vydláždili prostor před budovou A a v roce 1955 provedli dláždění chodníku u budovy B. Dále byly zhotoveny trubkové plůtky, byly vysázeny růže a některé jiné okrasné dřeviny. V dalších letech bylo vystavěno oplocení, ale pouze na východní a severní straně budovy. Upraven a osázen rostlinami byl prostor na západní straně školního pozemku a byla založena skalka u spojovací chodby mezi oběma budovami. Za školní budovou se začal stavět skleník i s vytápěním připojeným na školu, na kterém měl hlavní zásluhu měl pan učitel Bohumil Hlaváček. Konečná úprava parku před školou i stavba skleníku byla dokončena během roku 1961. V průběhu dalších let se okolí školy měnilo. Park se různě upravoval až do dnešní podoby, kterou získal v roce 2015, kdy proběhla poslední velká revitalizace a byly použity peníze z dotací na podporu zeleně do měst. Prostor za školou a pozemek se skleníkem byl zrušen a dnes na jeho místě stojí rodinné domy.

V průběhu školního roku 1958/1959 dochází i k dalším úpravám v okolí školy - je vybudováno školní hřiště s náklady 100.000,- Kčs a jeho výstavba je zahájena o prázdninách. Stavbu realizoval Stavební podnik z Brna a celkové náklady byly 80.000,- Kčs. Vzhled hřiště se také během let měnil. Dnes děti využívají modernizované multifunkční hřiště u hlavní silnice pro různé aktivity během výuky i mimo ni.

V roce 1966 škola získala od národního výboru další školní pozemek, kde byl postaven druhý skleník. Během celé doby na něm pracovaly děti v rámci pracovního vyučování. Velikost pozemku byla 100 ařů a byl vybaven zmíněným skleníkem, pařeništi a mechanickým zavlažováním. Během 80. let byl pozemek škole odebrán a lesní správa zde pěstitelství zachovala ve formě lesní školky.

Netradičním majetkem školy byla chata na Klínech, kterou škola získala v 60. letech. V počátcích se jednalo o zanedbanou bývalou budovu lesní správy. Během let se svépomocí opravila a sloužila žákům i učitelům k různým rekreačním účelům. Dnes již v majetku školy není.

Výstavba nového školního hřiště

1. ročník školní spartakiády

Otužování žáků

Akce a aktivity školní i mimoškolní

S novými prostory začala ve škole také nová éra pravidelných školních akcí, které se do roku 1989 nesly hlavně v komunistickém duchu a po pádu komunismu zanikly, nebo některé z nich plynule přešly do nové doby po sametové revoluci, ale již bez potřebných politických a ideových příkras komunismu.

Vedení školy, zejména pan ředitel Stanislav Jíra, i samotní učitelé se snažili vést děti ke sportovním činnostem a také k turistice. Netrvalo dlouho a příležitost k zapojení se do významné sportovní akce přišla v roce 1955, kdy se konala 1. celostátní Spartakiáda, která kopírovala prvorepublikové všesokolské slety a započala tradici v masovém cvičení pro děti i dospělé rozdělených do různých kategorií. Zapojili se žáci 1. – 8. ročníků naší školy a škola žila nacvičováním od začátku 2. pololetí, aby mohla ukázat svoji školní spartakiádu. Nebylo to vůbec lehké, protože hřiště za školou se muselo přizpůsobit – sehnat lavičky, značky, posypat hřiště pískem, obstarat rozhlas, hudbu, stožáry, vlajky, výzdobu, přičemž vše se podařilo, jenom počasí nepřálo, padal sníh a bylo velmi chladno. Nakonec se z našeho mosteckého okresu probjovalo přes okresní i krajské kolo a zúčastnilo celostátní spartakiády v Praze 190 dětí 6. – 8. tříd, z nichž 60 bylo z naší školy. O pět let později v roce 1960 se zúčastnilo II. celostátní spartakiády v Praze 24 dívek a 33 chlapců naší školy. V dalších letech se žáci účastnili nácvičků ve škole a dále se dle rozhodnutí spartakiádní komise posouvali do dalších kol – okresního a krajského, ale na celostátní spartakiádu už se dostával spíše menší počet žáků než na samém počátku. Tak tomu bylo až do roku 1985, kdy se konalo poslední celostátní cvičení.

Dopisování žáků se zahraničními školami

Žákovský výbor

Pro podporu zdravého životního stylu a udržení zdraví začala v novém školním roce 1978/1979 akce „otužování dětí“. S tímto návrhem přišla paní učitelka Květa Drdová a pan učitel Zdeněk Reindl, kteří zapojili žáky sedmých a devátých tříd a během hodin tělocviku vybíhali od září do dubna ven v tričkách, kraťasech nebo trenýrkách. Vše bylo důsledně schváleno vedením školy, školní lékařkou a také samotnými rodiči žáků. Pokud se ovšem někdo na to necítil, tak jej nenuťtili. V dalším roce se zapojili také žáci 1. stupně. Otužování se aktivně provozovalo během hodin tělesné výchovy několik let.

Velkou tradiční aktivitou od roku 1946 bylo dopisování žáků česky s jinou školou na českém území nebo na Slovensku, To následně přešlo na rozšíření dopisování ruským jazykem a děti psaly dopisy do škol v Kyjevě, Moskvě, Leningradu, Petropavlovsku, Ufy, Chabarovsku, Minsku, Rostově a celé řady dalších na území Sovětského svazu. Dále také navázali kontakty s NDR, Bulharskem, Polskem a Čínou. V listopadu 1953 také s dětmi z Korey. Vše bylo ukončeno rokem 1989 a přešlo v navázání spolupráce se školami v Dánsku, Švédsku, Německu, Francii a výměnné pobyty žáků v Anglii.

Do činnosti školy se od začátku provozu zapojovali i samotní rodiče, kteří vytvořili SRPŠ (Sdružení rodičů a přátel školy), což byl orgán, který nejen kontroloval činnost školy, ale také škole pomáhal s organizací školních akcí nebo s materiálním a finančním zabezpečením. Podobné sdružení funguje

i dnes pod názvem Školská rada, jejíž členové jsou voleni z řad rodičů a jejich činnost je velmi obdobná. Součástí je Klub přátel školy (KPS), kde se převážně shromažďují finanční prostředky od všech žáků školy. Ty slouží k podpoře školních akcí a aktivit.

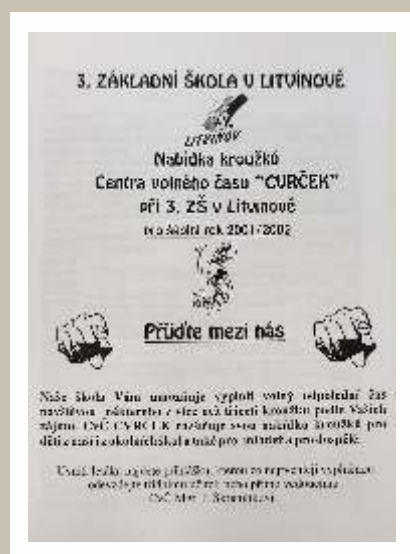
Nově ve škole také pracoval žákovský výbor, který můžeme přirovnat k dnešnímu žákovskému parlamentu. Jeho činnost začala v roce 2016 na základě voleb kandidátů přihlášených čtyř stran, když se konaly volby. Z 575 přítomných žáků se voleb zúčastnilo 548, to znamená 95,48%. Parlament zvolil 11 členů a 2 tajemnice a funguje na škole až do dnešních dnů. Pouze systém volby kandidátů se trochu změnil - své 2 zástupce nominuje každá třída sama. Převážně je volební období zástupců jeden školní rok. Náplní činnosti je např. pomoc s organizací sběru papíru, pořádání akcí pro žáky, návrhy na zlepšení provozu školy a celá řada dalších aktivit.

Postupně při škole od jejího založení v roce 1953 vznikaly nebo pokračovaly i další organizace např. Pionýr, zaměřený na mimoškolní aktivitu dětí. Učitelé a dobrovolníci z řad rodičů věnovali svůj volný čas vedení různých kroužků. Nejdříve činnost má kroužek pěvecký, který se v roce 1955 rozšířil na dva soubory „Malý“ a „Velký“ vedené učiteli Jiřím

Školní pěvecké sbory

Grösslem a Lubošem Košťákem. Dále také kroužek taneční, šachový, divadelní a kroužek košíkové. Žáci se pravidelně účastní různých přehlídek, představení a vystoupení, a to nejen školních, ale také organizovaných v rámci okresu, kraje nebo republiky. Na konci 60. a během 70. let se kroužky rozšiřují na sportovní činnost a ve spojení s novým zaměřením a názvem školy na kluby ruského a německého jazyka.

Leták s nabídkou kroužků CVČ Cvrček

Organizovanost pionýrských aktivit skončila rokem 1989, ale stále se ve škole řešilo, jak vyplnit volný čas dětí. Přelom 20. a 21. století byl příhodný k tvorbě nových organizací, tzv. Center volného času. Hlavní náplní byly různé kroužky pro děti z naší i okolních škol a také byla nabídka cílena na mládež a dospělé. I na naší škole se takové centrum založilo a nese dodnes název CVČ Cvrček. V počátcích byla nabídka až třiceti kroužků, jejichž počet se postupem času snížil, aby se ustálil na dnešních cca 10 kroužcích se zaměřením na polytechniku, sport, přírodu, ruční práce, hudbu, jazyky a přípravu na přijímací zkoušky pro devátáky.

Školních akcí a aktivit se uskutečnila během let spousta. Jako příklad jmenujme ty, které se konaly a konají dodnes: školy v přírodě, lyžařské výcviky, mikulášské a vánoční besídky, tematické výstavy dětských prací a výzdoba školy, odměňování nejlepších žáků na konci školního roku, besedy s pamětníky, soutěže na různá témata, předmětové olympiády, Den evropských jazyků včetně týdne mezinárodní kuchyně, jazykové soutěže, oslavy Dne učitelů, spaní ve škole, adaptační pobyty a další.

Přehled ředitelů školy a pedagogického sboru

Ředitelé:

Mgr. Stanislav Jíra 1953 – 1981
Mgr. Gizela Pojerová 1981 – 1989
Mgr. Zdeněk Reindl 1989 – 1998
Ing. Jiří Tyšer 1998 – 2005
Mgr. Martin Vlček 2005 – 2007
Mgr. Jana Šlechtová 2007 – 2013
Mgr. Hana Kašková 2013 – dosud

Pedagogický sbor:

Adler Josef	Drdová Květoslava	Jedličková Blanka
Adlerová Jana	Drobná Lenka	Jedličková Eva
Baborová Gabriela	Dubnová Božena	Jehličková/Belanyová Marie
Balášová Alena	Dubová/Městková Marta	Jelínková Libuše
Balíková Zdeňka	Dvořáková Ema	Jeníčková Eva
Bartošová Vítězslava	Fenclová Marie	Jezmasová Alena
Bažantová Vladimíra	Fichtnerová Alena	Jíra Stanislav
Beláková Lenka	Filip Zdeněk	Jirovská Jarmila
Beneš Jiří	Filipová Valerie	Jungmannová Hana
Benešová Helena	Formánková Alice	Justa Michal
Benešová Jiřina	Fousová/Kománková Iveta	Kadlecová Kateřina
Bergmannová Irma	Francová Dagmar	Kalinová Naděžda
Berková Ema	Frantová Lenka	Karásková Jitka
Bervida Otto	Freieslebenová Iva	Kardová Dáša
Bezděková Antonie	Fričová Stella	Kašková Hana
Bílek Jiří	Grössl Jiří	Kerner Josef
Biolková Vlasta	Grösslová Marie	Kinkalová Eliška
Blecha Miroslav	Hamplová/Holovčáková Milena	Klemešová Jana
Blechová Miroslava	Hančová/Jirásková Milena	Klíčová/Loy Marta
Brinsová Jindra	Hanzíková Jiřina	Klimeshová/Bartoníčková Doris
Brudnová Ivana	Havelková Martina	Klimovičová Zdenka
Břach Tomáš	Havlíková Eva	Kocourková Pavla
Březinová Jana	Havlínová/Šilhavá Martina	Kofroňová Alena
Bunešová Marie	Heinzlová Dagmar	Kohoutová Eva
Cieslová Radmila	Hladíková Eva	Kohoutová Nikola
Círková Michaela	Hlaváček Bohumil	Konvalinka František
Collins Denroy	Hlavín Milan	Kořínková Marta
Čechová Alžběta	Hogenová Hana	Kosová/Lánová Alena
Čermáková Renata	Hojdarová Jindra	Košťák Lubomír
Černá Eva	Homolová/Rippelová Blažena	Koželuhová Eva
Čerňanská Iva	Hošková Věra	Kraitlová Jana
Červenková Jana	Hrabáková Irena	Krotilová Marie
Čížková Miluše	Hrbková Věra	Kroupová Alena
Čtvrtečka Josef	Hrbková/Vlčková Hana	Křehla Martin
Daněk Josef	Hvozdová Ivana	Kříž Jaroslav
Daňková Radka	Hýlová Alena	Křížová Ludmila
Davidová Jindřiška	Chrzová/Kazimírová Eva	Kubíček Miroslav
Dedera Jiří	Jabloňská Libuše	Kubíčková Eva
Dernerová Lenka	Jacob Radka	Kuncová Monika
Dingová Romana	Jágrová L.	Kyselová/Černá Vladimíra
Dittrichová Hana	Janda Jiří	Laipoldová Růžena
	Jandová Šárka	Lánská Alena
	Janíčková Andrea	Larson Aaron Jeremy

Lašťovička Jaroslav
Lázinka Jiří
Lázinková Hana
Lenthárová Dana
Lišková Libuše
Loosová/Vozková Daniela
Loudín Oldřich
Macák Jan
Mackovík Stanislav
Malaník Jiří
Malaníková Lidmila
Mandáková Petra
Marek Jaroslav
Marko Ladislav
Marková Drahoslava
Marková Hostislava
Marmangeová Jiřina
Maršíková Michaela
Marvan Petr
Marvanová/Burdychová Soňa
Matějčková/Křížová Ludmila
Merhautová Eva
Merhoutová Marie
Mikešová Martina
Mikulková/Valentová Lenka
Mokrá Božena
Moravcová Hana
Mrázová Ludmila
Mudriková Hana
Müllerová/Stejskalová Alena
Müllerová Soňa
Mužík Míra
Nehasilová Martina
Němcová Marie
Němečková Zdeňka
Nesvorný Radek
Neubergová Eliška
Neumannová/Valová Zdeňka
Nohavová Alena
Nováková Livia
Nováková Vlasta
Nováková/Sussman Dana
Nováková/Šmatová Ilona
Novotná Pokorná Libuše
Nožková Helena
Nožková Zuzana
Pavlisová Marcela
Pešková Eva
Petrovičová Věra
Picková Iva
Plačková Anette
Pohanková Dana
Pojerová Gizela
Pokorná Zdeňka
Pospíšilová Bohumila
Procházková/Bergmanová
Jiřina
Prošková Monika

Protivová Jarmila
Půža Josef
Railichová Margita
Rajdlová D.
Reimanová Markéta
Reindl Zdeněk
Richterová Eva
Rudolfová Libuše
Rumlová Růžena
Rumlová Martina
Růžek Pavel
Rydvanová Vlasta
Řeháčková/Hříbalová Renata
Říha Josef
Sazmová/Boková Jarmila
Sedláčková Alena
Siegertová Alena
Skiopor Yuliia
Skotnicová Petra
Slavíková Jiřina
Smržová/Čermáková Jana
Somerauerová Tamara
Soudková Jana
Soukopová Kiššová Alice
Spurná Jiřina
Staňková Ivana
Straková Stanislava
Strnadová Olga
Svatošová Eva
Svoboda Antonín
Syková Jitka
Šebestová Milada
Šedivcová Jindra
Šífová Věra
Šipošová Věra
Šístková Jiřina
Škramlík Pavel
Škramlíková/Kopelentová Jitka
Šlachta Petr
Šlachtová Hana
Šlechtová Jana
Šmídllová Libuše
Šmrhová/Uhlíková Růžena
Šoba František
Špačková Zdeňka
Špitálská Dáša
Šrailová Růžena
Štěpánek Jan
Štěpánková Irena
Šudomová Dana
Šuchová Jiřina
Šulcová Jana
Švancarová/Plochová Kamila
Švankmajer Josef
Tait Chris
Tauerová Miloslava
Tenková/Švábová Anna
Tesař Tomáš

Tichá Jiřina
Tirpáková Blanka
Tuhá Jiřina
Tyšer Jiří
Uhlíková Eliška
Varhulíková Jarmila
Vávrová Helena
Vencová/Kochtová Stanislava
Vepřeková Libuše
Veselá Blanka
Videmanová Alena
Viktorová Eva
Vimr Tomáš
Vlček Martin
Vobrová Eva
Vodáková/Rolenčíková Zuzana
Voglová Ilona
Vošvrudová Jitka
Votápková/Jeníčková/Bláhová
Jaroslava
Vrba Josef
Vrchotová Kateřina
Vyleťalová Věra
Vyslyšelová Alena
Wohanková Dáša
Zemanová Eliška
Zemanová Jana
Zetková Jiřina
Zouzalík Jan
Žaludová Dana
Žemličková Jana
Žohová Zdeňka

Zajímavosti ze školní kroniky

Školní kronika ZŠ a MŠ Litvínov, Podkrušnohorská 1589 je vedena od roku 1945 až do současnosti. Přerušení bylo pouze ve dvou školních rocích 1951/1952 a 1952/1953. Kroniky jsou uloženy v Oblastním archivu v Mostě, a to do roku 2001. Roky 2002 až do současnosti jsou uloženy ve škole. Text byl přepsán dle podoby kronikářských zápisů, někde s lehkým zkrácením, tudíž je bez jazykových korektur. Pouze pro přehlednost byly na začátek zvýrazněny obsahové titulky a na konec v jakém roce byly zápisy provedeny.

První školní pomůcky - Protože zdejší škola byla při svém založení naprosto bez pomůcek, opatřil řídící učitel Antonín Petržilka asi 30 obrazů z bývalé německé školy v Nové Vsi a 20 obrazů objednal. Během školního roku byla založena žákovská knihovna. Rodičovské sdružení zakoupilo pro školu rádiový přijímač. **(Rok 1945/1947)**

Další první vybavení školy - Počátkem března přidělil Fond národní obnovy (organizace podporující finančně vybavení škol) škole psací stroj a na konci dubna šicí stroj. Na konci školního roku byl objednan zvukový promítací přístroj, na který věnovali částku Stalinovy závody (dnes Unipetrol) ve výši 33.000,- Kč. **(1947/1948)**

Nový školní orgán SRPŠ - Dne 19. září bylo na škole zvoleno „Sdružení rodičů a přátel školy“ (dnes Klub přátel školy), které pracovalo velmi úspěšně, protože získalo řadu hodnotných věcí za 120.000 Kč. Dne 30. 9. byla založena na škole závodní organizace KSC (Komunistická strana Československa). V měsíci říjnu si začaly děti vyšších tříd dopisovat se slovenskou školou. Dne 1. dubna byly zřízeny na škole doučovací kroužky pro slabší žáky. Ve stejný den byl na škole založen Pionýr (organizace, která se starala o volný čas žáků a mládeže. Jednotlivé oddíly vedli pionýrští vedoucí z řad studentů a dospělých). **(1949/1950)**

Vznik dalších organizací, kroužků a nových školních řádů - Škola rozdělena na 3. národní školu a 7. národní školu, proto byly ustanoveny nově SRPŠ s předsedou V. Šífem a také ustaven pionýrský oddíl. Brzdou výchovy a vyučování bylo střídavé vyučování. Odpoledne děti jsou unavené, třídy po dopoledním vyučování špatně vyvětrané a ušpiněné. Přes všechnu snahu a píli učitelského sboru, který se dal ihned do intenzivní práce, nejsou vyučovací výsledky úměrné vynaloženému úsilí. Tento školní rok byl ve znamení intenzivní práce a proměny ve školu socialistickou důležitým pomocníkem učitelů, rodičů a dětí se stal nový školní a zkušební řád. Byl ustaven pěvecký kroužek a škola se snažila navázat družbu s JZD (Jednotné zemědělské družstvo) a venkovskou školou, což se nepodařilo. V dubnu byla ustanovena sokolská družina a děti vystoupily na sokolském dnu. **(1950/1951)**

Názor na učitelský sbor při vzniku školy - Bude velkým úkolem vytvořit z tolika různorodých členů dobrý, stmelený pracovní kolektiv. Nevýhodou sboru je mnoho vdaných žen s dětmi. Pracují svědomitě ve stanovených vyučovacích hodinách, pro práci po těchto hodinách je lze těžko získat, neboť mají povinnosti k rodině. Svým postojem k mimotřídní a mimoškolní práci strhávají i ostatní členy sboru. Ve sboru je i několik mladých manželek, takže bude vznikat častěji otázka mateřských dovolených. **(1953/1954)**

Kázeňský problém - Domů k řediteli školy přišlo několik žáků a oznamovalo, že kluci z 8. třídy mají zbraně a chtějí ujet za hranice. Ředitel nebral zprávu nejprve vážně, ale potom se přece jen šel přesvědčit do rodin označených chlapců, zda jsou doma. Zjistil, že odešli z domova za podezřelých okolností. Otec jednoho z uvedených žáků vzal vůz a jel spolu s ředitelem školy chlapce hledat do míst, kam doma oznámili, že jdou. Po marném pátrání jeli vše oznámit SNB. Tam se již dozvěděli, že chlapci ukradli z jedné garáže auto, jeli s ním, ale byli zastaveni, vyskákali z auta a prchli. Vypravili se za hranice pěšky. Pátrání po uprchlících bylo opět zahájeno, ale marně. Druhý den ráno se postupně všichni vrátili vymrzlí ušpinění a vyhladovělí domů. Měli s sebou zbraně a náboje, které se jim krádežemi podařilo získat. Ve sboru vznikly nyní dva tábory, v nichž se různily názory, co s chlapci. Skupina vedená třídní učitelkou osmé třídy chtěla prosazovat umístění chlapců ve výchovném ústavě, ředitel školy byl pro výchovné působení ve škole. Žáci spáchali vše pod vlivem dobrodružné brakové četby a vlivem rozháraných rodinných poměrů. Chlapci byli ponecháni ve škole a na jejich výchovu se zaměřil ředitel školy. Zapojil hochy do mimotřídní práce v kroužcích a snaha se zdařila. Jeden z žáků dosáhl v kroužcích vynikajících výsledků a i jeho prospěch se velmi zlepšil. **(1953/1954)**

Televizor a rozhlas ve škole a jejich využití - 15. září zakoupil ředitel školy v Praze, televizor s rozhlasovým přijímačem. Televizor byl opatřen za výtěžek estrády v minulém školním roce. Byl umístěn v kabinetě v budově B. Je velkým přínosem ke kulturnímu životu školy. Pro mládež se vysílá pouze ve čtvrtek, ale večerní pořady mohou navštěvovat učitelé. Schůzky učitelů u televize přispívají k lepšímu utužení kolektivu pracovníků školy. (1954/1955)

Vybavení učeben - Péčí SRPŠ byla v prosinci ve škole vybavena fotolaboratoř, zakoupeno zatemnění pro promítací síň, zakoupen epidiaskop (promítačka diapozitivů) a stany. Z ředitelského fondu Stalinových závodů dostala škola harmoniku pomůcky pro tělovýchovu, fyziku a chemii, knihy a nádobí do jídelny. (1954/1955)

Školní rozhlas - Velkým přínosem pro školní práci bude mít centralizace školního rozhlasu. Žáci vyšších tříd vykopali příkop pro spojovací kabel a příslušníci Svazarmu provedli potřebné práce. (1954/1955)

Další školní pomůcky - SRPŠ věnovala 1000 Kčs na hračky pro družinu mládeže a umožní zakoupit pionýrské organizaci trubku fanfárku. Velkým darem bude zřízení fyzikárny, která je před dokončením. (1955/1956)

Požár v kabinetě - Několik dnů před Vánocemi vznikl v kabinetě pana učitele Čížka požár způsobený nedbalostí a nezodpovědností kuřáka. Pan učitel totiž odhodil cigaretový oharek do koše na papír. Katastrofa byla, bohudík, včas zažehnána. (1955/1956)

Lyžařský zájezd na Český Jiřetín - V únoru se snažíme uskutečnit lyžařský zájezd dětí vyššího stupně do hor. Rozhodujeme se pro Český Jiřetín. Je třeba však tam dopravit uhlí. Turistický kroužek 8. tříd uspořádal brigádu, aby bylo možno dopravit uhlí od silnice po strmé cestě k chatě ONV v Českém Jiřetíně. Zájezd dětí se však uskutečňuje až v březnu, neboť letošní zima je velmi tuhá, silnice do Jiřetína nejsou mnoho sjízdné pro autobusy. (1955/1956)

Pionýrské fotografie - V tomto školním roce bylo zavedeno ve škole fotografování před skupinovou vlajkou jako jedna z forem „výchovy kladem“. Nejlepší žáci byli vyfotografováni jednotlivě, jako druhý stupeň odměny je vyfotografování ve skupině. (1956/1957)

Třídnické hodiny - Na škole byly zavedeny třídnické hodiny, které se konaly, pokud to poměry ve stavu sboru dovozovaly, každý týden. (1957/1958)

Polytechnická výchova a její potřeby - Rozšíření polytechnické výchovy na škole zejména prací v dílnách. Velmi nutné! Najít údržbáře, který by pravidelně nejméně jednou za měsíc brousil pily a hoblíky a prováděl jiná odborné udržovací práce. (1958/1959)

Beseda s televizí a v televizi - Československá televize uspořádala s našimi dětmi besedu o vysílání televize a o programu pro děti. Beseda měla 2 části - pro mladší a starší žáky. Záběry z této besedy byly vysílány v televizním pořadu pro mládež s názvem Televizní vlaštovka. (1959/1960)

Školní traktor - Z peněz, které škola získala ze sběru odpadových surovin a lesních semen, byl zakoupen malý traktor. Stál se vším příslušenstvím. 13.000,- Kčs. (1959/1960)

Dílny - V suterénu šedé budovy byly dobudovány dílny. (1960/1961)

Spolupráce škol - Práce školy vyvrcholila v květnu slavnostní akademií, kterou uspořádala škola ve spolupráci s novou školou U Stadionu. Program měl název „Škola pro radostný život“. (1960/1961)

Pionýrský klub - Od začátku tohoto roku zkoušíme práci v novém zařízení - pionýrském klubu. Pro klub byla uvolněná bývalá ředitelna. Vedení školy bylo přemístěno do budovy B, kde sestavení místností lépe vyhovuje nové organizaci školy. (1961/1962)

Prodloužené pololetní prázdniny - Pololetní prázdniny trvaly letos od 19. ledna do 10. února. Prodlouženy byly proto, že naše národní hospodářství mělo značné těžkosti v zásobování uhlí. Těžkosti byly způsobeny především velmi tuhou zimou v tomto roce. (1962/1963)

Nedostatek financí - Závěr školního roku byl prostoupen budovatelským úsilím za zlepšení prostředí školy. Tato snaha je velmi nutná, protože finanční prostředky na vybavení a údržbu školy stále nedostačují. Veškeré rozpočtované částky nám téměř pohltí úhrada topení vody a elektrického proudu. (1962/1963)

Nová učebna fyziky - Učitel Josef Adler pracoval celý školní rok 1962 – 63 na budování učebny fyziky. Pomáhalo mu obětavě několik žáků z jeho třídy a po prázdninách bylo v nově vybudované učebně zahájeno vyučování. (1962/1963)

Kázeň dětí - Děti jsou značně neukázněné a vzniká dojem, že ročník od ročníku jsou děti hůře zvládnutelné. (1964/1965)

Odborné učebny - Na škole budujeme od začátku roku učebnu fyziky, která po dokončení v minulém roce byla v mnoha směrech vylepšena, dále učebnu chemie a promítací síň a učebnu zeměpisu. (1965/1966)

Vloupání do školy - Nový rok začal nepříznivě. Dne 31. prosince se vloupali neznámí pachatelé do školní budovy a více pronikli do ní kabinetem v 1. poschodí. Bylo to již opakované vloupání. Při prvním, které se stalo 17. října, byl odcizen magnetofon a gramofon a další hodnotné předměty. (1967/1968)

Mimořádné prázdniny - Na začátku ledna 1979 vznikla v republice nepříznivá situace v energetice – mimořádné mrazy, sníh a různé subjektivní příčiny způsobily značné problémy. Proto vyhlásilo ministerstvo školství mimořádní prázdniny, které trvaly od 8. ledna do 29. ledna 1979. Učitelé zajišťovali provoz družiny, vypomáhali v jeslích a v mateřských školách – učitelé tělocviku zajišťovali lyžařské zájezdy na Klíny. (1978/1979)

Onemocnění žáků žloutenkou - Začátek školního roku byl poznamenán situací vzniklou z četných onemocnění dětí infekční žloutenkou. Všechny děti byly postupně očkované, dostávaly injekce gamaglobulinu. V jídelně bylo nutno vařit pro skupinu dětí dietní stravu. (1979/1980)

Nová výmalba celé školy - 1. září 1980 se žáci sešli do nově vymalované školy. Náklady na vymalování činily téměř 100.000,- Kčs. O prázdninách byla také provedena generální oprava výměňkové stanice. (1980/1981)

Žák školy zachráncem - Ve vysílání studia Kamarád v televizi mluvil náš žák Radek Stančák, který využil znalostí získaných při školení červeného kříže a zachránil život dusícímu se chlapci. (1980/1981)

Spolupráce se SOU Meziboří - Od listopadu 1983 vešla v platnost dohoda o vzájemné spolupráci mezi naší školou a SOU elektro Meziboří. (1983/1984)

Soutěž v mluveném projevu - V červnu byla poprvé na škole organizována soutěž v mluveném projevu pro žáky 5. až 8. tříd. Komise češtinářů si ujasnila další zásady této soutěže. (1983/1984)

Spolupráce s Klubem důchodců - Ke konci školního roku byla navázána spolupráce s klubem důchodců na Koldomu. Žáci připravili blahopřání a dárky pro občany, kteří oslaví významné životní jubileum. (1983/1984)

Elektronizace na škole - Na listopadové pedagogické radě jsme se zabývali programem elektronizace na škole. Ss. učitelka Neubergová a Adler seznámili učitele s elektrostavebnicemi pro I. a II. stupeň. (1986/1987)

Vybudování PC místnosti - Záslouhou s. Šebestové a dalších pionýrských pracovníků byla vybudována počítačová místnost (ze skladiště za hudebnou) Vlastní počítač PMD 84. (1987/1988)

Nález peněz - Žákyně Zdena Kocmichová našla na náměstí Míru v Litvínově 200,- Kč a poctivě je přinesla do školy – příklad správného jednání, vyslovena veřejná pochvala rozhlasem (peníze použity na úhradu potřeb pro školu). (1989/1990)

První sponzor školy - Poprvé vůbec jsem se setkal s nabídkou sponzorství od firmy Stapo B+ S v našem systému školství, tedy i školství litvínovském věcí zatím nevídanou. Jak se toto sponzorství projevilo? Uvedenou firmou nám byly mimo rozpočet a bez fakturování provedeny poměrně rozsáhlé malířské práce (budova školičky, 3 spojovací chodby, jídelna), za které bychom zaplatili dost peněz a které bychom právě z nedostatku finančních prostředků nemohli uskutečnit. (1991/1992)

Kosmetická úprava nové tělocvičny - 10. ledna po kolaudaci opravené tělocvičny mohly děti 1. stupně nadšeně vběhnout na novotou svítící podlahu. Na konci hodiny si však s údivem prohlížely zamodřené ruce, tepláčky i tenisky. A tak sice tělocvična funguje, ale již v době jarních prázdnin má proběhnout její „kosmetická úprava“. (2004/2005)

Smart Board na naší škole - V současné době můžou učitelé a žáci pracovat na 4 interaktivních tabulích - v učebně fyziky, matematiky, výpočetní techniky, a v jedné učebně 1. stupně. Interaktivní tabule prezentuje pomocí projektoru data zobrazená na monitoru PC po celé třídě. Učitelé si doma mohou vytvořit soubory s úkoly a poté s nimi pracovat, mohou využít i mnoho výukových textů, obrázků, videozvukových klipů... Všechny děti jsou novými tabulemi nadšené. Pracuji s nimi naprosto přirozeně. (2007/2008)

Adopce na dálku - Naše škola se zapojila do celosvětového projektu „Adopce na dálku“, který u nás realizuje charita Praha. Díky příspěvkům rodičů, žáků i učitelů naší školy se vybrala dostatečná částka na adoptování 15-letého Gloire Kuyana Mizunga. Chlapec pochází z malé vesničky poblíž Kinshasy, což je

hlavní město Demokratické republiky Kongo. Je studentem 2. ročníku technického institutu. Žije v rodině se strýcem a jeho dětmi. Ve volném čase rád hraje fotbal. Chtěl by se stát mechanikem. Vyznáním je katolík. (2009/2010)

Adopce na dálku 2 - Letos jsme začali podporovat desetiletou holčičku z Indie. Jmenuje se Divia Fernandes. Chodí do 4. třídy, bydlí se svojí maminkou Sumithou a třináctiletým bratrem Roshanem. Její otec zemřel. Matka se živí jako prodavačka ryb, ale v období dešťů je bez práce. Divia by se ráda stala učitelkou. Ráda tancuje, je komunikativní a přátelská. Baví jí domácí práce, ráda kreslí. (2013/2014)

Nový školní časopis - Časopis, zatím bezejmenný, bude vycházet podle zájmu čtenářů. Čtenáři v něm najdou nejnovější informace ze školy, rozhovory s učiteli a další. Během roku byl pojmenován WARES – We are students. (2013/2014)

Technické vybavení a elektronická třídnice - Z projektu „EU peníze školám“ jsme pořídili 10 dataprojektorů, z toho 5 interaktivních a 5 keramických tabulí pro zpětnou projekci. Dále byla pořízena mobilní základna a nabíjecí stanice pro 16 tabletů a 42 PC sestav. V průběhu prázdnin proběhla rekonstrukce datové sítě, která nám umožní používat elektronickou třídní knihu. (2014/2015)

Otevřená knihovna - Letos čekalo žáky naší školy, krásné fialové překvapení. Na 2. patře modré budovy vznikl malý útulný čtenářský koutek otevřená knihovna. Posezení tvoří 4 pohodlná fialová křesílka a knihovnička plná zajímavých titulů, do kterých se mohou děti začíst o přestávkách, nebo si je odnést i na dočtení domů. (2015/2016)

Budoucnost školy 2023+

Překonali jsme velmi náročné období mezi roky 2020 – 2023 spojené s celosvětovou pandemií nemoci nazvané Koronavirus – Covid 19. Zvládli jsme nenadálý přechod ze školní výuky na výuku domácí a online. Všichni se museli naučit pracovat s výukovými programy na internetu, práci s komunikačními programy. Po návratu do školy provádět pravidelné testování žáků i pracovníků školy, dodržovat pokyny a nařízení o rozestupech mezi osobami a karanténách, nosit roušky na obličeji a splnit celou řadu dalších příkazů, které se měnily téměř denně dle aktuálního stavu rozšíření nemoci.

Jsme hrdí na to, že jsme Fakultní základní školou Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, konkrétně Fakulty strojínského inženýrství, spolupracujeme s Průmyslovou školou v Mostě a vytvořili jsme všichni dohromady trojstupňovou spolupráci v oblasti polytechnického vzdělávání, robotiky, virtuálního prototypování a 3D tisku.

Spolupracujeme s firmami v našem okolí – Orlen Unipetrol, UE – United Energy, a řadou dalších, kdy se žáci v rámci exkurzí seznamují s provozem firem a také získávají informací a zkušeností s vývojem nejnovějších technologií.

Máme radost z nově modernizovaných učeben fyziky, výtvarky, jazykových a kuchyňky. Jsme bezbariérovou školou a pro handicapované máme instalován výtah a plošinu. Těšíme se z nových sanitárních koutků ve třídách a nových toalet pro žáky i učitele ve žluté budově. Pravidelně se děti i učitelé těší z nově vymalovaných učeben a společných prostor.

Nové místo v letošním roce získala školní knihovna (v přízemí modré budovy), kde společně s ní sídlí i opět otevřený školní klub.

Představení vodíkového auta žákům školy

Velkou pomocí žákům i pedagogům je školní poradenské pracoviště, které zahrnuje školního metodika prevence, výchovného poradce a od ledna 2023 školního psychologa. Všichni nepřetržitě řeší hromadící se duševní problémy dětí, které jsou způsobené vedle rodinných problémů zejména distanční výukou během pandemie.

Jsme pyšní na znalosti žáků, které ukazují na různých soutěžích a olympiádách, ze kterých vracejí na medailových pozicích, a největší radostí je umístění našich žákyň na stupních vítězů v krajském kole olympiády z chemie.

Jsme zapojeni do celé řady projektů na podporu vzdělávání, ze kterých mohou děti využít asistenty pedagogů, školního asistenta, účastnit se různých školních akcí a celé řady dalších aktivit.

Zvládli jsme inkluzi i loňské zapojení ukrajinských žáků do výuky za pomoci asistentky.

Snažíme se žáky vybavit potřebnými kompetencemi, rozvíjet osobnost žáka, aby byl schopen samostatně myslet, svobodně se rozhodnout a byl zodpovědný sám za sebe. Učíme, aby žáci byli schopni samostatně řešit problémy a postavit se jim čelem. Usilujeme o kvalitní vzdělávání a uchování dobrého jména školy. Vše děláme ve spolupráci se zákonnými zástupci a všemi, kteří se podílejí na naplňování Školního vzdělávacího programu – Partnerská škola.

V dalších letech je před námi řada úkolů, které musíme zvládnout, a zde jsou ti, kteří se dnes podílejí na fungování školy a přejí jí další skvělá školní léta ...

